

ב. היה ישראל יוצא ונכנס, אפילו כל היום כולו – מותר אף לכתחילה להניח הנכרי לבדו. אבל ביציאה לשהות [ולא הודיעו שישהה], אין מותר אלא בדיעבד (ע' חולין ג; ש"ך יו"ד ק"ה סקל"ב).
 אפילו היה יוצא ונכנס ישראל קטן – מותר, ואפילו באיסור דאורייתא (עפ"י ש"ך סקל"ג).
 דין מי שהיו חמריו ופועליו טעונים טהרות – נתבאר בחגיגה כ.

דף ע

קכא. מה דין היין בכל האופנים הבאים:

- א. יין הנמצא אצל זונה עובדת כוכבים וישראלים מסובין אצלה.
- ב. יין אצל זונה ישראלית, ועכו"ם מסובין אצלה.
- ג. עכו"ם נכנס לחדר של ישראל שיש בו יין וסגר הדלת אחריו, ובדלת ישנם בקעים שניתן להציץ דרכם, ונראה העכו"ם בין החביות.
- ד. עכו"ם הנמצא בין חביות יין, ויש אפשרות לראותו למי ששוהה בקומה עליונה או לנמצא מאחוריו בין החביות.
- ה. עכו"ם שנמצא בין חביות יין בבית. וכן פוגדק שננעל ונתייחד עכו"ם עם היין בתוכו, או ישראל שאמר לעכו"ם עמוד מבחוץ ושמור.
- ו. ישראל ועכו"ם שישבו סביב שלחן אחד, ושמעו ישראל שקוראים לבית הכנסת, או ישבו בספינה ושמעו קול שופר המודיע על כניסת השבת, ויצא – והיין נשאר במקום שישבו.
- ז. גנבים שפרצו לבתי העיר ופתחו חביות יין פתוחות.
- ח. גייסות שנכנסו לעיר ופתחו חביות הרבה.
- ט. נערה עכו"ם שנמצאה בינות לחביות וקצה-יין בידה.
- י. מוכר יין שמסר מפתחותיו לעכו"ם.
- יא. הצר משותפת לישראל ולעכו"ם שחילקהו והעמידו מחיצה נמוכה באמצע – מה דין החביות הנמצאות בחלקו של הישראל?

א. היין שנמצא במסיבת ישראלים אצל זונה עובדת כוכבים – מותר, שאמנם חשודים על הזנות אבל לא נחשדו על איסור יין נסך ואינם מניחים לה לנסך. כן אמר רבא.

כן הדין בזמן התלמוד, אבל עתה החשודים על הזנות ודאי חשודים על איסור יין נסך (ט"ז).

ב. זונה ישראלית ועובדי כוכבים מסובים אצלה – יינה אסור, שהואיל ומזולזלת היא אצלם נגררת אחריהם ואין יינה שמור מפניהם.

ג. עכו"ם שסגר הדלת בעדו (ונעלה. פוסקים) והיו בה בקיעים, ונמצא עומד בין החביות – זה היה מעשה והורה רבא להתיר את החביות שניתן לראותם דרך הפתחים שבדלת, ואילו שאר החביות אסורות.

ד. מעשה בבית אחד שישראל דר בקומה עליונה ועכו"ם בתחתונה, ושמעו קול מריבה ויצאו החוצה, ואחר כך הקדים העכו"ם להיכנס – והתיר רבא את היין שבבית. עוד מעשה בשאגת אריה שנשמעה בגת ומיהר העכו"ם להחבא בינות לחביות, והתיר רבא – לפי שנמנע מלנסך כי חושש שמא הישראל הקדים ועלה לקומה עליונה, או נחבא גם הוא בין החביות שמאחוריו ורואה את מעשהו.

ה. רבא הורה אודות עכו"ם שנמצא עומד בבית בין החביות, שאם יש לו אמתלא לשמט עצמו לומר למה נכנס – אסור, שהרי אינו ירא. אבל אם אין לו הסבר לדבר, הרי הוא בהול על כניסתו וירא מליגע ביין. כתבו הפוסקים שאם הדלת אינה נעולה – היין מותר בשתיה אע"פ שאינו נתפס כגנב, כי ירא ליגע פן יכנס פתאום ישראל ויראהו נוגע ביין. ואם הדלת נעולה במפתח מבפנים, אם אינו נתפס כגנב – אסור, ואם נתפס כגנב על הכניסה – מותר.

ו. ישראל שהשאיר יינו עם העכו"ם ויצא לקול הקריאה לבית הכנסת או לקול שופר המכריז על כניסת השבת – התיר רבא את היין, כי ירא העכו"ם שמא בכל רגע ייזכר ביינו ויחזור. ואפילו הוא בספינה, סובר שישראל אינו משמר מפני הפסד ממונו. היינו המונחים על השלחן, ומיועדים לשתיית שניהם – אסורים, וכנ"ל סט (תוס').

ז. זה היה מעשה בפומבדיתא ורבא התיר היין, כי רוב גנבים ישראל. ובנהרדעא התיר שמואל משום ספק-ספקא; שמא היו ישראלים ואת"ל שהיו עכו"ם, שמא לא נגעו כי כוונתם בפתיחת החביות למצוא ממון ולא דוקא לשתייה [שהרי פתחו חביות הרבה, יותר מכדי שתייתם. וי"א אפילו שלא באופן זה. ערש"י ותוס'].
ח. גייסות שנכנסו לעיר ופתחו חביות רבות; אם מטרתם למצוא ממון, ומוכח הדבר בכך שפתחו חביות רבות, יותר מכדי צורך שתיה – יש לתלות לקולא, שמתוך טרדתם בחיפוש הממון לא נגעו וניסכו. אולם אם מטרת בואם העירה לאכול ולשתות – כל החביות הפתוחות אסורות, והסתומות מותרות, כי ודאי לא פתחו וסתמון כבתחילה. ובשעת מלחמה – אפילו הפתוחות מותרות, לפי שאין פנאי לנסך.
לפירוש התוס', ההתר בחביות הוא משום ספק ספקא, שמא ישראלים שמא עכו"ם, וגם אם עכו"ם, שמא באו על ממון. [ואין ודאות שבאו על ממון, כי דרכם לבוא כדי לאכול ולשתות, אלא שעכ"פ יש ספק על כל חבית שמא פתחוה על דעת ממון].

ט. מעשה בנערה נכרית שנמצאה בין חביות יין וקצף יין בידה, והתיר רבא את החביות, כי יש לתלות שלא נגעה ביין אלא מצאה הקצף בגב החבית. ואפילו לא נמצא קצף אחר – שמא הודמן קצף בחבית אחת בלבד.
לפרש"י אין מתירים אלא בקטנה שאינה יודעת בטיב ניסוך. ולדברי התוס' אין חילוק בין גדולה וקטנה. ובזמן הזה, אף לפרש"י אין חילוק בין גדולה לקטנה (תוס').

י. מעשה במוכרת יין שמסרה מפתחות לעובדת כוכבים – והתירו את היין, שלא מסרה אלא שמירת מפתח בלבד ואין העכו"ם סמוך בדעתו להיכנס.
יא. חביות יין המונחות בחצר בחלק ישראל, ויש שם מסיפס המבדיל בין רשות ישראל לעכו"ם – מותרות, שאם ייכנס העכו"ם לרשות ישראל יהא נתפס עליו כגנב, הלכך ירא להכנס.

כתב רש"י שבכל הדינים הללו אין חילוק בין שתיה להנאה, האסור אסור בשניהם והמותר מותר בשניהם. ובכולם הלכה כרבא.

והראב"ד כתב שכל 'אסור' שבכאן – בשתיה, אבל לאסור בהנאה אין חוששים אלא בשהפקיד יין אצל עכו"ם ללא חותם.

קכב. מה דין טהרותיו של חבר באופנים הבאים:

- א. מסר מפתחות ביתו לעם הארץ.
 - ב. חילק חצר משותפת עם עם-הארץ והניח מסיפס (=גדר נמוכה) ביניהם, והטהרות מונחות בחלקו.
 - ג. חצר הסמוכה לחצר עם הארץ וטהרותיו בתוכה.
 - ד. גג גובל עם גג עם-הארץ וטהרותיו על גגו.
- א. המוסר מפתחות לעם הארץ – טהרותיו טהורות, שלא מסר לו אלא שמירת מפתח בלבד ואין לחוש לכניסת ע"ה לרשותו.

- ב. חצר שחילקה במסיפס – אמר רב: טהרותיו טמאות. ורבי יוחנן אמר: טהורות. מבואר בגמרא שדברי רב תלויים במחלוקת תנאים ודבריו תואמים רק עם שיטת רשב"ג. ואילו דברי רבי יוחנן אפשריים בין לחכמים בין לרשב"ג [שלא אמר רשב"ג לחוש אלא במקום שיכול להישמט ולהסביר כניסתו].
- הלכה כר' יוחנן. ואפילו מונחות סמוכות למסיפס וע"ה מגיע אליהם בידיו – אין חוששים לכך, שהרי נתפס עליו כגנב. (כ"מ בגמרא).

- ג. חצר חבר הסמוכה לחצר עם הארץ וטהרות בתוכה; אם יש לע"ה שם דריסת רגל, כגון שחצרו פנימית לחצר החבר ונצרך לעבור דרכה – טמאות. ואם לאו – טהורות. ומניח שם פירותיו לכתחילה ואע"פ שידו של ע"ה מגעת לשם.

- ד. גגו של חבר למעלה מגגו של ע"ה – מותר להניח שם פירות, חוץ ממקום שידו של ע"ה מגעת [ואפילו רבי יוחנן המתיר בחצר אוסר כאן, כי יש לו טענת השתמשות בנגעו שם, שאומר רצייתי לבדוק שם דבר וכיו"ב, ואינו נתפס כגנב בדבר זה].
- היו הגגות סמוכים זה לצד זה – מותר, ואפילו ידו מגעת [שאין לו תירוץ השתמשות]. ולרב אין מותר אלא לת"ק אבל לרשב"ג אסור, ורב עצמו נוקט כרשב"ג.

דף עא

- א. אומנים מישאל ששלח להם נכרי יין נסך בשכרם – מה יעשו?
 - ב. האם מותר לאדם לומר לעכו"ם שישלם תחתיו את המס לשלטון או שידבר עבורו ויפצה את המושל, בין נסך?
 - ג. המוכר יינו לנכרי – מה יעשה כדי שיוכל לקבל דמי היין בהתר?
 - ד. הלוקח גרוטאות מעכו"ם ומצא בהן עבודה זרה – מה יעשה?
- א. אומנים מישאל ששלח להם עובד כוכבים יין נסך; קודם שנכנס היין לרשותם – מותר להם לומר לו תן לנו דמיו. משנכנס לרשותם (וקבלוהו מרצונם. פוסקים) – אסור. בזמן הזה מותר בסתם יינם אף משקבלוהו (פוסקים).